

Voorstel aan de gemeenteraad

Onderwerp: Beschikbaar stellen financiële middelen cameratoezicht Wezep.	
Raadsvergadering d.d.: 6 juli 2023	Agendapunt: 06-07
Portefeuillehouder: T.H. Haseloop-Amsing	
Behandelend team: Samenleving	Kenmerk: 11531

Onderwerp

Voorstel tot beschikbaar stellen financiële middelen cameratoezicht Wezep

Te nemen besluit

1. Kennis te nemen van de verkenning cameratoezicht.
2. Het cameratoezicht in het centrum van Wezep te continueren.
3. Hiertoe een structureel jaarlijks budget van €29.000,- beschikbaar te stellen voor de periode december 2023 - december 2027.
4. De 26^e begrotingswijziging 2023 vast te stellen.

Aanleiding

Het cameratoezicht op en om het Meidoornplein in het centrum van Wezep is half december 2021 ingevoerd voor een periode van twee jaar. December 2021 is opdracht verleend aan een leverancier om tijdelijk cameratoezicht te realiseren op het Meidoornplein e.o. De tijdelijke, praktische en voordelige oplossing vanuit deze leverancier voldoet niet voor de langere termijn en dient daarmee herzien te worden.

Beoogd effect

Te zorgen voor de continuïteit van rechtmatig, (kosten)effectief cameratoezicht op het Meidoornplein en de borging daarvan tot in ieder geval 2027. Daarmee zorg te dragen dat iedereen zich in Oldebroek veilig voelt en iedereen veilig kan wonen en opgroeien.

Argumenten

1.1. Verkenning geeft inzicht in mogelijkheden en geschatte kosten

In de verkenning zijn verschillende mogelijkheden onderzocht voor het cameratoezicht op het Meidoornplein e.o. Er is met enkele marktpartijen gekeken naar de geschatte kosten voor het project. Daarnaast is er in samenwerking met onder andere de politie gekeken hoe het cameratoezicht zo kosteneffectief mogelijk binnen de wet- en regelgeving, gerealiseerd kan worden.

2.1. Het voorstel past binnen het beleid

Cameratoezicht is geen doel op zich, maar is een noodzakelijk aanvullend instrument om bij te dragen aan een veilige gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Het instrument draagt in belangrijke mate bij aan de ambities die zijn geformuleerd in het door de gemeenteraad vastgestelde integraal Veiligheidsplan. Cameratoezicht als aanvullend instrument in het veiligheidsdomein sluit eveneens aan bij de koers uit het bestuursakkoord 2022 – 2026 en het College uitvoeringsprogramma 2023 - 2026. We zien het als een kerntaak van de overheid in het algemeen en dus zeker ook van ons, dat iedereen in Oldebroek zich veilig voelt. Waar iedereen veilig kan wonen en veilig kan opgroeien.

2.2. Veiligheidsproblematiek rechtvaardigt cameratoezicht

Op basis van de veiligheidsanalyse van voorgaande jaren, evenals de cijfers van 2022, kan geconcludeerd worden dat cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet noodzakelijk en effectief is ter handhaving van de openbare orde op het Meidoornplein, in de Meidoornpassage en de Clematisstraat in Wezep. Het cameratoezicht dient als aanvullend middel voor het voorkomen en terugdringen van criminaliteit, overlast, vandalisme/vernieling, het bieden van ondersteuning voor de opsporing en het verhogen van de pakkans en het oplossingspercentage. Tevens kan het cameratoezicht bijdragen aan het ondernemersklimaat, het werkklimaat voor politie en boa's/toezichthouders en verbetering van de subjectieve veiligheid van inwoners, bezoekers en ondernemers.

2.3. Cameratoezicht blijft onderdeel van een pakket aan maatregelen

Het cameratoezicht is en blijft een onderdeel van een pakket aan maatregelen. De gemeente zet naast camera's ook andere middelen in als preventief jeugdbeleid. Ondanks de ingezette maatregelen in de afgelopen jaren blijft cameratoezicht een noodzakelijke aanvulling, het sluitstuk op het pakket aan maatregelen in deze omgeving.

2.4. De huidige situatie voldoet niet aan alle eisen

De huidige, tijdelijke serverruimte en opslag in Wijkcentrum de Brinkhof in Wezep voldoet niet aan alle (beveiligings)eisen, op dit moment wordt de tijdelijke situatie gedoogd door de politie.

Het alternatief om te voldoen aan alle eisen is een duurdere huurconstructie die op korte termijn realiseerbaar is. Uit de marktverkenning blijkt dat een huurconstructie die voldoet aan de eisen van de politie circa €55.000,- per jaar kost. Dit houdt in dat de kosten van twee jaar huur gelijk staat aan de aanschaf van cameratoezicht met een afschrijftermijn van vijf à zes jaar.

2.5. Onrechtmatig particulier cameratoezicht is beëindigd

Eind 2020 heeft de gemeente geconstateerd dat het particuliere camerasysteem op het Meidoornplein onrechtmatig is. De gemeente heeft samen met de politie en de stichting gekeken naar een nieuwe uitrichting van de particuliere camera's zodat dit systeem door de ondernemers gehandhaafd kon blijven.

De stichting heeft in 2023 besloten om het collectieve systeem te ontmantelen. Met name vanwege een gebrek aan draagvlak voor de (verhoogde) financiële bijdrage door leden uit de stichting. Dit houdt in dat iedere ondernemer voor zich de beveiliging van eigendommen en personeel dient te organiseren, eventueel met cameratoezicht. Het aantal particuliere camera's in deze omgeving zal naar verwachting aanzienlijk verminderen en er zal geen sprake meer zijn van het onrechtmatig filmen van de openbare weg. Dit is voorbehouden aan de overheid en daarin voorziet dit voorstel.

3. Dit zijn de geschatte jaarlijkse kosten voor de duur van 4 jaar

Op basis van de marktverkenning is duidelijk geworden dat de aanschaf van cameratoezicht, dat voldoet aan alle eisen van de politie, op de langere termijn voordeliger is dan het huren van cameratoezicht. Gezien de kosten die hiermee gemoeid zijn, is er een meervoudige onderhandse aanbesteding nodig. Tevens zijn de financiële middelen hiervoor niet beschikbaar binnen het veiligheidsbudget. Op basis van de verkenning zijn er uitgangspunten, eisen en wensen naar voren gekomen waarmee de aanbesteding concreet vormgegeven kan worden. Deze concrete specificaties zijn nader uitgewerkt in het programma van eisen van de aanbesteding.

De geschatte kosten voor de aanschaf en installatie van een systeem zijn eenmalig €80.000,-. Voor onderhoud en beheer zijn geschatte jaarlijkse kosten in ieder geval €6.000,-. Als de server ondergebracht wordt bij de politie, zijn de jaarlijkse kosten €2.750,-. Uitgaande van een inzet van het cameratoezicht voor vier jaar kost deze variant ongeveer €115.000,- per vier jaar, zegge €28.750,- per jaar.

4. Om al in 2023 camera's aan te kunnen schaffen is een begrotingswijziging benodigd.

Voor de aanschaf en installatie van camera's is een krediet van € 80.000 geraamd. Om deze middelen in 2023 uit te kunnen geven is er een begrotingswijziging nodig. Door vaststelling van de 26^e begrotingswijziging 2023 kan in 2023 overgegaan worden tot aanschaf en installatie van de camera's. Afschrijving vindt dan vanaf 2024 plaats.

Kanttekeningen

Cameratoezicht is een hulpmiddel, geen wondermiddel

Cameratoezicht is geen doel op zich en kan ondersteunend zijn in de veiligheidsaanpak. Het is een aanvullend middel op bijvoorbeeld fysiek toezicht vanuit onze BOA's en de politie.

Ook dient rekening gehouden te worden met een mogelijk waterbedeffect, waarbij de problematiek zich naar een andere locatie in de gemeente verplaatst. Indien dit het geval is, kan mobiel tijdelijk cameratoezicht op die locatie overwogen worden.

Invloed herinrichting op de veiligheidssituatie ongewis

Een kanttekening is dat de invloed van de herinrichting van deze omgeving op de objectieve en subjectieve veiligheid de komende jaren pas zichtbaar wordt. Dit kan zowel positief als negatief van invloed zijn.

Evaluatie 2023

Er zijn enkele factoren die een goede evaluatie van de maatregel in Wezep begin 2023 gecompliceerd maken en ervoor zorgen dat er geen evidente conclusies getrokken kunnen worden over het effect van de maatregel cameratoezicht na 12 maanden. Met name de herinrichting van het Meidoornplein e.o. bemoeilijkt een goede evaluatie.

De ervaringen van politie en gemeente in de eerste 12 maanden zijn over het algemeen positief, de camera's worden gezien als een welkome en noodzakelijke aanvulling ter handhaving van de openbare orde door professionals. Een andere doelstelling, naast effectiviteit van het optreden van politie en justitie, is het verminderen van geweld en overlast in het gebied. Al staat het niet ondubbelzinnig vast dat dit een effect is van het cameratoezicht of dat het bijvoorbeeld door de herinrichting komt, de veiligheidssituatie is in 2022 aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2020/2021. Tot slot zijn ondernemers in het gebied voorstander van cameratoezicht, nemen zelf maatregelen en maken zich zorgen om de veiligheid(sontwikkeling) in het gebied (maatschappelijke behoefte onverminderd).

Aanbestedingsprocedure, kosten en leveringstermijnen

De planning, kosten en realisatie zijn afhankelijk van het verloop van de aanbestedingsprocedure. Hierbij worden definitieve kosten zichtbaar die in de markverkenning geïnventariseerd zijn. De planning en levertermijnen van het nieuwe systeem staan niet vast, onder andere door onzekerheden in leveringen van bijvoorbeeld hardware. Uiteraard wordt zoveel mogelijk gestuurd op korte leveringstermijnen in de vervolgprocedure.

Driehoeksoverleg

In samenspraak met de lokale driehoek, het overleg tussen de burgemeester, de teamchef van de politie en de officier van justitie, wordt de verlenging van het cameratoezicht op het Meidoornplein in Wezep besproken. 23 maart 2023 heeft een eerste driehoeksoverleg plaatsgevonden. Er vindt nog nadere afstemming in de driehoek plaats over politiecijfers, termijnen, doelstellingen en evaluatie.

Financiën

Cameratoezicht is geen voordelig instrument om te werken aan veiligheid. Er moeten kosten worden gemaakt voor de aanschaf van hardware, software, verbindingen en opslag van beeldmateriaal of een uitkijkcentrale. Daarnaast zijn er personele kosten voor de gemeente en politie, zoals het bekijken van camerabeelden en beleidsmatige inspanningen voor overleg en jaarlijkse updates van uitvoeringsplannen

en evaluaties. Uit de verkenning komen er verschillende mogelijkheden voor het cameratoezicht in Wezep naar voren, met diverse indicatieve kosten. Grofweg komen de geschatte kosten voor het nieuwe camerasysteem in de periode 2023 -2027 neer op €115.000,- bestaande uit:

- Aanschaf hardware en installatie: €80.000,- eenmalig;
- Jaarlijks onderhoud en beheer: €6000,- per jaar;
- Server en verbindingen politie: €12.100,- per vijf jaar.

Daarbij is rekening gehouden met een kleine marge voor onvoorziene kosten. De daadwerkelijke kosten worden pas inzichtelijk bij de meervoudige onderhandse aanbesteding. In de Perspectiefnota 2024 wordt vanaf 2024 een structurele last van €29.000,- opgenomen.

Communicatie

Communicatie is van belang om de effectiviteit van het cameratoezicht te verhogen. Met name de meldings- en aangiftebereidheid kan hierdoor verbeterd worden, denk hierbij aan het uitdragen van successen van het cameratoezicht. Dit kan eveneens de effectiviteit bevorderen doordat het cameratoezicht breder bekend wordt bij potentiële daders en slachtoffers. Daarnaast is een goede communicatie over het cameratoezicht verplicht. Een ieder die zich in dit gebied begeeft dient op de hoogte gebracht te worden over het openbaar cameratoezicht (kenbaarheidsvereiste). Op dit moment is hier onder andere invulling aan gegeven middels onder andere bebording in het cameragebied en informatie op onze website.

Bij het nemen van een nieuw aanwijzingsbesluit en rondom de implementatie van een nieuw camerasysteem is aanvullende communicatie beoogd. Omwonenden worden per brief in kennis gesteld. Daarnaast is er goed contact met de ondernemers in het gebied en Stichting Beveiligd Winkelcentrum Wezep.

Vervolg

1. *Meervoudige onderhandse aanbesteding*

Wanneer er financiële middelen toegekend worden voor het cameratoezicht dient er een aanbestedingsprocedure gestart te worden. Hiervoor is een offerteaanvraag met eisen en criteria voorbereid. Een dergelijke procedure neemt doorgaans 8 weken in beslag.

2. *Realisatie en implementatie camerasysteem*

Wanneer een geschikte leverancier is gevonden, kan de realisatie en implementatie van het camerasysteem voorbereid worden. Dit dient nader uitgewerkt te worden met de betreffende leverancier. In deze periode wordt de Gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) met de politie uitgevoerd en dient de overeenkomst met de huidige leverancier beëindigd te worden. Uiteraard is het doel om niet zonder werkend cameratoezicht te komen en dient er een zorgvuldige overgang te komen van de huidige leverancier naar de nieuwe leverancier.

3. *Vaststellen camerabeleid en aanwijzingsbesluit*

Met het nieuwe cameratoezicht en de mogelijkheid om camera's indien noodzakelijk mobiel in te zetten in de gemeente wordt er camerabeleid vastgesteld voor openbaar cameratoezicht op grond van artikel 151C Gemeentewet.

Het huidige aanwijzingsbesluit voor het cameratoezicht loopt tot half december 2023. Voor deze termijn dient een nieuw aanwijzingsbesluit genomen te worden door de burgemeester en gepubliceerd te worden via de gebruikelijke kanalen.

4. *Monitoren, bijstellen en verbeteren*

Wanneer het cameratoezicht operationeel is, wordt de inzet hiervan gemonitord, waar nodig bijgesteld en verbeterd. Met name in 2024 wordt hier extra aandacht aan besteed in verband met de afronding van de herinrichting en veranderde fysieke omgeving.

5. *Evaluatie*

Het is een verplichting om cameratoezicht periodiek te evalueren en cameratoezicht te verwijderen als dit niet langer noodzakelijk is ter handhaving van de openbare orde. Naast een jaarlijkse schouw wordt in 2025 een uitgebreide evaluatie uitgevoerd op basis van:

- Politiecijfers cameragebied;
- Successen cameratoezicht (opsporing en vervolging of rapportage bij live uitkijken);
- Meldingen en registraties gemeente (accountmanager ondernemers, BOA's, Djuma);
- Interviews met ondernemers;
- Interviews met professionals;
- Interviews met jongeren;
- Enquête subjectieve veiligheid bezoekers, ondernemers, omwonenden.

Uitkomsten van de evaluatie kunnen bijstelling van het cameraplan tot gevolg hebben, bijvoorbeeld wanneer een camerapositie niet langer noodzakelijk is. In 2027 wordt eenzelfde evaluatie uitgevoerd waarin beoordeeld wordt of een nieuw aanwijzingsbesluit noodzakelijk is voor verlenging van het cameratoezicht dan wel of het cameratoezicht niet langer noodzakelijk is in dit gebied.

Bijlage(n)

GR20230706 bijlage - Verkenning mogelijkheden cameratoezicht.

Oldebroek, 30 mei 2023.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.